

Biuletyn informacyjny rolnictwa ekologicznego Europy Środkowej i Wschodniej

NR 23

WRZESIEŃ 2009

Avalon

supports organic farming
and sustainable rural
development in Central and
Eastern Europe and
beyond.

Phone:
+31 (0)515 331955
Fax:
+31 (0)515 331980

office@avalon.nl
www.avalon.nl

EkoConnect

Międzynarodowe Centrum
Rolnictwa
Ekologicznego Środkowej i
Wschodniej Europy.

Phone:
+49 (0) 351-20 66 172
Fax:
+49 (0) 351-20 66 174

info@ekoconnect.org
www.ekoconnect.org

Drodzy czytelnicy,

8 sierpnia w piśmie urzędowym Wspólnoty Europejskiej L 204/15 opublikowano rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr. 710/2009 z dnia 05.08.09, dotyczące regulacji prawnych ekologicznych akwakultur przy produkcji zwierząt i alg. Ustawa, która weszła w życie z dniem 01. lipca 2010 roku, wspiera szybki rozwój ekologicznej akwakultury. W przyszłości możemy spodziewać się dużego wzrostu zainteresowania rybami oraz produktami algowymi pozyskanymi ekologicznie.

Również z radością przyjęliśmy informację o ustanowieniu znaku towarowego dla produktów GMO w Niemczech, który został przyjęty w połowie sierpnia przez niemieckie Ministerstwo Rolnictwa. Wprowadzenie symbolu produktów wolnych od modyfikacji genetycznej stanowi kolejny ważny krok w europejskiej walce przeciw uprawie roślin i produktów modyfikowanych genetycznie. Obok niechęci większości konsumentów europejskich wobec produktów GMO ważny jest również fakt, iż koegzystencja rolnictwa ekologicznego i konwencjonalnego, korzystającego z genetycznie modyfikowanego zboża, nie jest możliwa - co branża ekologiczna podkreśla od wielu lat. Logo dla produktów wolnych od GMO będzie z jednej strony gwarancją dla konsumentów, zwracających uwagę na ekologiczne pochodzenie produktów, a jednocześnie będzie też bodźcem motywującym tradycyjnych rolników do przerwania się na wolne od GMO materiały siewne oraz paszę. Dlatego też wprowadzenie znaku towarowego dla produktów wolnych od modyfikacji genetycznej jest ważne zarówno dla rolników ekologicznych, jak i całego ekologicznego rolnictwa i przemysłu.

Więcej na ten temat dowiedzie się Państwo poniżej w naszym aktualnym biuletynie informacyjnym.

Życzymy Państwu przyjemnej i ciekawej lektury.

Irena Fašalek & Dagmar Diener & Linda Huisman

Spis treści:

1. **Czechy. Czescy konsumenci w roku 2008 kupowali żywność ekologiczną głównie w sklepach sieciowych**
2. **Azerbejdżan: Rolnicy walczą przeciwko pustynnieniu**
3. **International Conference on the Organic Sector Development posuwa naprzód współpracę w obszarze rolnictwa ekologicznego w Europie Wschodniej i Azji Centralnej.**
4. **Niemcy: Nowe logo „Bez techniki genetycznej” od jesieni 2009r**
5. **Akwakultura- rozporządzenie (WE) nr 710/ 2009 opublikowane**
6. **Założyciel organizacji i spółki Rapunzel, Joseph Wilhelm zainicjował drugi marsz przeciw Genetycznie Modyfikowanym Organizmom.**
7. **Przyszli środkowo- i wschodnioeuropejscy specjaliści ds. rolnictwa przyjechali do Drezna, żeby uczyć się ekologicznej hodowli zwierząt**
8. **Percy Schmeiser: „Jeszcze mają Państwo wybór“**
9. **Złoty Krzyż Zasługi – serdeczne gratulacje od EkoConnect**
10. **Terminy**

1. Czechy. Czescy konsumenci w roku 2008 kupowali żywność ekologiczną głównie w sklepach sieciowych.

Według sprawozdania agencji Green Marketing czescy konsumenci w zeszłym roku kupili żywność ekologiczną o wartości 52,2 milionów euro głównie w sklepach sieciowych, co odpowiada wzrostowi sprzedaży żywności ekologicznej o 18 milionów euro w porównaniu z rokiem 2007. Poprzez to udział sklepów sieciowych na rynku ekologicznym wzrósł o 6,5% do 74%. Udział w rynku specjalistycznych sklepów ekologicznych oraz ze zdrową żywnością spadł w poprzednim roku o 4,5% na 18%. Wzrost udziału sklepów sieciowych na rynku żywności ekologicznej można obserwować od przełomu roku 2007/08, od kiedy sieciówki wprowadziły własne marki - tłumaczy Tom Václavík, autor i wydawca czeskiego rocznika poświęconemu rynkowi produktów ekologicznych.

Własne marki stanowią ponad 30% oferty ekologicznej dostępnej w sklepach sieciowych. Największą ofertą własną dysponuje hipermarket Tesco: Marka *Tesco Organic* oferuje 108 różnych produktów. *Natur*Pur*, linia oferowana przez Interspars, zajmuje z ofertą 98 produktów drugie miejsce. *Albert Bio* oferuje nam 60 produktów, Rossman 49, sieciówka Billa miała w swojej ofercie w lipcu 2009 roku 40 produktów. 1.317 artykułów z asortymentu żywności ekologicznej proponowano nam w czeskich sklepach sieciowych, supermarketach, sklepach dyskontowych i drogeriach w lipcu tego roku. W sklepach ze zdrową oraz ekologiczną żywnością Czesi wydali w poprzednim roku równowartość 12,7 milionów Euro - 11 % więcej niż w roku 2007. Obroty tych sklepów pozostają daleko za wzrostem całego rynku ekologicznego (40%). „Sklepy ze zdrową żywnością oraz z żywnością ekologiczną nie zyskały tak bardzo na wroście zainteresowania produktami ekologicznymi. Od 2005 spadł ich udział w rynku o 19%” - mówi Tom Václavík. Produkty ekologiczne o wartości ok. 1 miliona euro zostały zakupione bezpośrednio od rolników lub na targach. Kolejne 430 000 euro Czesi zostawili w restauracjach ekologicznych, co daje nam wzrost o 260 000 euro w porównaniu z poprzednim rokiem. Największy wzrost w branży ekologicznej odnotowały wyroby piekarskie, których sprzedaż wzrosła o 342 %. Sprzedaż owoców i warzyw wzrosła o 61% do 4,4 mln euro. Czescy konsumenci wydali łącznie 70,5 miliona euro na żywność ekologiczną w 2008 roku. Rynek artykułów ekologicznych znacznie rozrósł się w ostatnich latach - w 2007 wzrost wyniósł 70 %, a w 2008 40%. Spowolnienie wzrostu w zeszłym roku jest związane z kryzysem gospodarczym, twierdzi Václavík.

W zeszłym roku wartość żywności ekologicznej eksportowanej przez czeskich producentów wyniosła 5,7 mln euro, o 45% więcej w porównaniu z rokiem 2007. Głównymi partnerami były Słowacja, Polska oraz inne kraje wschodnioeuropejskie. Głównymi produktami eksportowanymi do Europy Zachodniej są ekologiczne zboża lub było wołowe na ubój. Czescy rolnicy ekologiczni zarobili na eksporcie produktów ekologicznych pomiedzy 5,1 i 5,9 milionów euro.

Udział żywności ekologicznej na czeskim rynku żywnościowym wyniósł w zeszłym roku 0,75 %. Liczba zarejestrowanych producentów żywności ekologicznej wzrosła z 176 do 429. Mimo tego wzrostu ponad 50% obrotu wciąż stanowią produkty importowane. W ostatnich dwóch latach liczba czeskich rolników ekologicznych znacząco wzrosła i osiągnęła w czerwcu 2009 roku liczbę 2500. W połowie 2009 roku 10% całkowitej powierzchni rolnej zajmowało rolnictwo ekologiczne.

Więcej informacji: Toma Václavík, Tel: +420 541 263 456, tom@greenmarketing.cz

Tłumaczenie: Karolina Wesołowska Saro, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

2. Azerbejdżan: Rolnicy walczą przeciwko pustynnieniu

Pustynnienie niszczy biologiczną różnorodność i zdolność produkcyjną. Stanowi ono wielki gospodarczy, socjalny oraz ekologiczny problem, który dotyka regiony licznych państw na całym świecie. W Azerbejdżanie prawie ponad połowa terenów rolniczych stała się nieużyteczna na skutek procesu pustynnienia i przesolenia. Właśnie, dlatego został powołany w życie poprzez holenderski Avalon i Ganja Agribusiness Association (GABA) z Azerbejdżanu projekt, którego nazwa jest jednocześnie jego programem: rolnicy przeciwstawiają się pustynnieniu w Azerbejdżanie.

W ramach w/w projektu wypracowany został plan działania dla regionu Belasuar. W tym planie połączone są następujące aspekty: rolnictwo ekologiczne i ochrona środowiska. Ponadto plan obejmuje

budowę powierzchni demonstracyjnych, użyteczne przetwarzanie nawozów oborowych i kompostu, nową szkółkę leśną, ekologiczne instalacje gazowe, szkolenia, towarzyszące badania naukowe, spotkania regionalne grup docelowych z ludnością oraz podróże informacyjne.

Zostanie utworzony między innymi „ekologiczny fundusz nasion”. GABA będzie wspierała rolników w czyszczeniu nasion oraz w stworzeniu systemu ich podziału. Rolnicy, których nie będzie stać na zakup nasion, będą mieli możliwość otrzymania nieodpłatnie małych ilości. Po wysianiu i żniwach będą mogli spłacić dawcę w podwójnej ilości. Ponadto pojawiają się możliwości dla grupowej certyfikacji i kontroli dla przedsiębiorstw, które produkują mleko i mięso. Kolejnym celem projektu jest doskonalenie zawodowe i doradztwo wystarczającej liczby hodowców zwierząt. „Krytycznie myśląca” część producentów mogłaby wywrzeć wpływ na lokalny rynek w Bilesuvar i/albo dostarczać wystarczającą ilość mleka do lokalnej mleczarni po to, aby produkcja ekologicznego sera stała się interesująca. Projekt zawiera również strategię długotrwałości, która polega na stworzeniu ekologicznego regionu pilotażowego w Nagorno-Karabagh. Jest on jednym z miejsc naturalnie zachowanej bioróżnorodności w Europie. Dlatego też, właśnie ten region powinien znaleźć się na mapie przyrodniczej- i agrokultury.

Więcej informacji: v.babazev@gaba.az

Tłumaczenie: Karolina Anna Kozyra, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

3. International Conference on the Organic Sector Development posuwa naprzód współpracę w obszarze rolnictwa ekologicznego w Europie Wschodniej i Azji Centralnej.

W dniach 10-11 września odbyła się w Tbilisi „2. International Conference on the organic sector development in Central/Eastern European and Central Asian Countries”. Sukces pierwszej konferencji w Kijowie w ubiegłym roku przyczynił się do wyboru stolicy Gruzji na miejsce kolejnej organizacji.

W organizacji konferencji uczestniczyło gruzińskie Stowarzyszenie ds. Rolnictwa Ekologicznego Elkana, Niemieckie Doradztwo Organic Service, Państwowy Gruzjiński Uniwersytet Agrarny oraz Organic Federation of Ukraine. Po tym jak w tzw. “ Call for papers” zaistniała możliwość składania wniosków organizatorzy przedstawili różnorodny program z częściowo równoległymi sesjami. Sesje odzwierciedlały szerokie spectrum tematów dotyczących rolnictwa np.: produkcja roślin, hodowla zwierząt, dzikie zbiory, certyfikacja produktów ekologicznych, rynki eksportu itp. Ze względu na fakt, iż winiarstwo w tym regionie, szczególnie w Gruzji i Mołdawii jest gałęzią gospodarczą, odbyła się także jedna sesja dotycząca winiarstwa i produkcji wina. W różnych prezentacjach przedstawiono zarówno aktualne wyniki badań, podano liczne doniesienia z praktyk uzyskanych w rolnictwie ekologicznym, jak także dyskutowano o sytuacji rolnictwa ekologicznego w różnych krajach.

Podczas zamknięcia sesji 180 uczestników reprezentujących 24 kraje przyjęło oświadczenie, które powinno zostać przedstawione rządów ich krajów. W owym oświadczeniu wymaga się strategicznego rozwoju sektora gospodarczego w każdym kraju oraz aby rolnictwo ekologiczne było przedstawiane jako rozwiązanie dla stałego rozwoju sektora rolnego, jako źródło pożywienia, rozwój obszarów wiejskich oraz dostęp do rynku. Z tego względu oświadczenie wymaga, aby rządy państw systematycznie wspierały rolnictwo ekologiczne oraz zakazu GVO ze względu na niemożliwe do realizacji współistnienie. Dalsze informacje dotyczące konferencji i jej oświadczeń znajdują Państwo pod następującym adresem [www: http://organicconference.elkana.org.ge/](http://organicconference.elkana.org.ge/)

Autor: Dagmar Diener, EkoConnect e. V.

Tłumaczenie: Magdalena Zyglewicz, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

4. Niemcy: Nowe logo „Bez techniki genetycznej” od jesieni 2009r.

W połowie sierpnia 2009r. niemieckie Ministerstwo Żywności, Rolnictwa i Ochrony Konsumentów przedstawiło nowe logo „Bez techniki genetycznej”. Ma ono umożliwić oznakowanie i rozpoznawanie produktów, które nie są genetycznie modyfikowane oraz przyczynić się do większej transparentności przy dokonywaniu zakupów artykułów spożywczych. Wprowadzenie owego logo zostało wywołane poprzez nieustające prośby organizacji chroniących konsumentów oraz część przemysłu spożywczego.

Już od początku 2008r. istnieje w Niemczech prawna możliwość oznakowania artykułów spożywczych napisem „bez techniki genetycznej”. Jednakże takie oznakowanie używane było w praktyce sporadycznie, ponieważ wiele osób uważało je za niedoskonałe. Punktem krytyki było to, że przy produktach pochodzenia zwierzęcego należało jedynie odczekać pewien ustawowo ustalony czas po karmieniu zwierząt genetycznie modyfikowaną karmą. Ponadto nie było na rynku spójnego, wyraźnego logo – a taka sytuacja dodatkowo pozostawiała konsumentów w niepewnym stanie.

Nowe logo ma zwalczyć w/w wady i rozszerzyć regulację części dotyczącej produktów pochodzenia zwierzęcego. Dokładne kryteria nowego logo nie zostały jeszcze sprecyzowane, jednak jest to jedynie kwestia najbliższego czasu. Warunki będą tak ułożone, że każde przedsiębiorstwo ekologiczne już na dzień dzisiejszy je spełnia, ponieważ rolnictwo ekologiczne i tak obejmowane jest szerokim zakazem genetycznej modyfikacji. Specjalnie dla przydzielenia nowego logo powstało stowarzyszenie, które po raz pierwszy spotkało się 7 września 2009r. aby ustalić dalsze dokładne regulacje. Warunki będą opierać się na ustawie EGGenTDurchfG (ustawa o przeprowadzeniu rozporządzenia Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie techniki genetycznej i o oznakowaniu artykułów spożywczych genetycznie niemodyfikowanych), nad którą czuwają urzędy kontrolujące artykuły spożywcze, działające w każdym landzie Niemiec. Pierwsze oznakowania nowym logo spodziewane są na jesień tego roku.

Niemieckie związki ekologiczne popierają wprowadzenie nowego logo, mimo, że żywność ekologiczna sama z siebie jest produkowana bez techniki genetycznej, to i tak cała branża ekologiczna jest bardzo zainteresowana tym, aby właśnie konwencjonalna branża żywnościowa zaczęła używać logo. Każdy konwencjonalnie uprawiający rolnik, który zarówno na swojej ziemi jak i przy zakupie karmy nie będzie korzystał z dodatków genetycznie modyfikowanych, zmniejszy ryzyko skażenia żywności ekologicznej. A to z kolei złagodzi problematykę koegzystencji na polach i ułatwi współpracę przedsiębiorstw rolnych na wsi – niezależnie od tego, czy gospodarują one w sposób ekologiczny czy konwencjonalny.

Źródła i dalsze informacje: www.bmelv.de, www.transgen.de

Bernadette Meier, EkoConnect e. V.

Tłumaczenie: Karolina Anna Kozyra, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

5. Akwakultura- rozporządzenie (WE) nr 710/ 2009 opublikowane

Rozporządzenie (WE) nr 710/ 2009 komisji z dnia 05. 08. 2009 w sprawie zastosowania przepisów odnośnie produkcji zwierząt i alg morskich w akwakulturze ekologicznej w przepisach wykonawczych do rozporządzenia WE 834/ 2007 zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Będzie ono obowiązywało od dnia 1. lipca 2010. Nowe przepisy można znaleźć pod adresem :

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:204:0015:0034:SV:PDF>

Tłumaczenie: Aleksandra Hirsch, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

6. Założyciel organizacji i spółki Rapunzel, Joseph Wilhelm zainicjował drugi marsz przeciw Genetycznie Modyfikowanym Organizmom

Marsz wystartował 18. czerwca 2009 w Berlinie. Cel marszu, którego trasa wiodła przez terytorium trzech państw: z Niemiec przez Holandię do Belgii, został osiągnięty 30. lipca w Brukseli, po przejściu ok. 1000 km: Komisja UE.

Po marszu z Niemiec północnych do Niemiec południowych w 2007 roku, inicjator rozpoczął w tym roku drugi marsz w Berlinie, który poparło ok. 2000 osób. Wśród nich znaleźli się, obok licznych prominentów ze świata polityki, kultury oraz branż żywności ekologicznej i surowców naturalnych, także Vandana Shiva oraz Luise i Percy Schmeiser. W swoją „ponadpartyjną, ponadwyznaniową i ponadgalaktyczną drogę” uczestnicy marszu udają się nie przeciwko inżynierii genetycznej, lecz dla poparcia idei genetycznej wolności.

„Tak zachwalana koegzystencja rolnictwa konwencjonalnego, ekologicznego i modyfikowanego genetycznie nie istnieje.” Jeśli nadal tak będzie, to według Josepha Wilhelma 170.000 miejsc pracy będzie zagrożonych.

30. lipca w imieniu milczącej większości przynajmniej 72% ludności Unii Europejskiej, która odrzuca inżynierię genetyczną (w Niemczech to około 80 %), Hannesowi Lorenzen przekazano symbolicznie 35.000 podpisów. Lorenzen, od 25 lat doradca w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Unii Europejskiej, zachęcił uczestników delegacji przekazującej podpisy do dalszych starań o Unię Europejską wolną od inżynierii genetycznej.

Właściwy formalny akt przekazania podpisów zaplanowano w siedzibie Komisji Unii Europejskiej na jesień, po wakacjach. Do tego czasu można nadal wspierać inicjatywę „Genfrei Gehen” poprzez składanie i zbieranie podpisów. Listy podpisów są dostępne na stronie www.genfrei-gehen.de i należy je przesłać do 15.10. 2009.

Poparcie tej inicjatywy przejawia się nie tylko w trzech krajach, przez które przeszedł marsz. W wielu miastach w Polsce, np. w Krakowie, na dzień przekazania listy podpisów w Brukseli, Polska Komisja Przeciwko Genetycznie Modyfikowanym Organizmom zainicjowała podobne marsze.

Inicjatywa „Genfrei Gehen” zaproponowała Polskiej Koalicji Przeciwko GMO oraz EkoConnect e. V., aby jesienią w dniu planowanego przekazania listy podpisów wręczyła Komisji Europejskiej również tzw. „Deklarację Warszawską”. Deklaracja ta jest uchwałą popierającą wprowadzenie moratorium na żywność genetycznie modyfikowaną w Europie, a uchwalili ją jednogłośnie uczestnicy Organic Marketing Forum 2009 z około 30 krajów (www.organic-marketing-forum.org).

Autor: Hans-Josef Brzukalla, EkoConnect e. V.

Tłumaczenie: Aleksandra Hirsch, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

7. Przyszli środkowo- i wschodnioeuropejscy specjaliści ds. rolnictwa przyjechali do Drezna, aby uczyć się ekologicznej hodowli zwierząt

Już po raz piąty studenci środkowo- i wschodnioeuropejskich szkół wyższych przyjechali do saksońskiej stolicy, aby przyswajać sobie wiedzę z zakresu ekologicznej hodowli zwierząt, odświeżyć wiadomości o ekologicznej uprawie roślin oraz wymienić doświadczenia zawodowe w międzynarodowym gronie. Odbywająca się corocznie od 2005 r. Letnia Akademia Ekologicznej Hodowli Zwierząt przyczynia się do kształcenia młodych specjalistów.

Od 7 do 20 września 2009 spotykało się w Dreźnie 37 studentów i 17 ekspertów z trzech niemieckich oraz siedmiu środkowo- i wschodnioeuropejskich uniwersytetów. W tym roku studenci przyjechali z Bośni i Hercegowiny, Czech, Estonii, Filipin, Niemiec, Polski, Rosji, Rumunii, Słowenii, Turcji, Ukrainy oraz Wietnamu. Eksperti znający poruszaną problematykę zarówno z wyników badań naukowych, jak i z praktyki, przedstawili przyszłym inżynierom rolnictwa wyzwania i szanse, jakie niesie ekologiczna hodowla zwierząt. Szkolenie odbywało się w języku angielskim. Letnia Akademia również w tym roku

została zorganizowana wspólnie przez Wydział Ekologicznej Agronomii Uniwersytetu w Kassel, EkoConnect w Dreźnie oraz dziewięć uniwersytetów partnerskich z ośmiu europejskich krajów.

Przez czternaście dni pokazywano poprzez wykłady, ćwiczenia oraz wycieczki do położonych w okolicy ekologicznie gospodarujących przedsiębiorstw, jak w praktyce powinna wyglądać ekologiczna produkcja mleka, hodowla bydła, trzody chlewnej, owiec, kóz oraz ptactwa. Między innymi odwiedzono gospodarstwo biologiczno-dynamiczne, gdzie uczestnicy zapoznali się z gospodarką biologiczno-dynamiczną i zasadami leżącymi u jej podstaw. Szczególna uwaga została w tym roku skierowana na nowe rozporządzenie UE dotyczące rolnictwa ekologicznego (nr 834/2007 i 889/2008). Ogromne zainteresowanie wzbudziła również konferencja na temat celów europejskiej hodowli bydła i trzody chlewnej. Do innych ważnych tematów należały: zdrowie zwierząt, karmienie, jak również jakość mięsa. Obok treści fachowych Letnia Akademia zapewniła wystarczającą przestrzeń dla rozwoju sieci społecznej oraz komunikacji międzykulturowej. „Studiowanie ekologicznej hodowli zwierząt w takiej międzynarodowej atmosferze, zwiedzanie gospodarstw biologicznych w Niemczech i możliwość słuchania wykładów tak doświadczonych profesorów jest dla nas wspaniałym przeżyciem. Z pewnością wiele zabierzemy do domu: nową wiedzę i dużo świeżych pomysłów na przyszłość” – mówi studentka Wydziału Rolnictwa na Uniwersytecie w Maribor na Słowenii, który jest jednym z uniwersytetów partnerskich Letniej Akademii.

Projekt został sfinansowany przez program Unii Europejskiej Erasmus i wsparty przez Fundację Przyszłości Rolnictwa oraz Reudink Biologisch Voerders B.V.

Więcej informacji pod adresem:

http://www.ekoconnect.org/en_projekte_pillnitzer_sommerakademie.html

Tłumaczenie: Martyna Siemiątkowska, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

8. Percy Schmeiser: „Jeszcze mają Państwo wybór“

Tego lata do Europy przyjedzie kanadyjska para rolników Percy i Louise Schmeiser, żeby opowiedzieć o sporze sądowym z producentem genetycznie modyfikowanego zboża (GMO) Monsanto z Kanady i wesprzeć europejską kampanię na rzecz kontynentu wolnego od produktów genetycznie modyfikowanych.

Małżeństwo Schmeiser podróżuje po świecie (przede wszystkim po Ameryce Północnej i Łacińskiej, Afryce i Europie), aby ostrzegać przed wprowadzaniem genetycznie zmodyfikowanego zboża. Przesłanie Percy i Louise Schmeiser jest jasne: „Jeszcze mają Państwo wybór”. Koegzystencja konwencjonalnej/ekologicznej uprawy zboża ze zbożem zmodyfikowanym genetycznie okazała się w Kanadzie niemożliwa. Rolnicy w tym kraju nie zostali w porę poinformowani o niebezpieczeństwach wprowadzenia GMO, Europejczycy mogą jeszcze skorzystać z ostrzeżenia. Mając w pamięci doświadczenia z ostatnich 10 lat małżeństwo Schmeiser wspiera na każdym kroku ideę świata wolnego od GMO. Na pytanie, czy Europa ma jeszcze szansę na zwycięstwo w walce z GMO, Percy jest dobrej myśli: „Pytacie, czy możecie zatrzymać i uniknąć GMO w Europie? Owszem, możecie”.

Do Holandii Louise i Percy Schmeiser przyjechali na zaproszenie Avalon, Biologica i ZLTO.

Więcej o historii „Monsanto vs. Schmeiser“ i o sposobach wspierania kampanii przeciw GMO w krajach europejskich przez małżeństwo Schmeiser znajdują Państwo na stronie: www.percyschmeiser.com.

Autor: Hans-Josef Brzukala, EkoConnect e.V.

Tłumaczenie: Andrzej Łowodziński, www.lobodzinski.tk, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

9. Złoty Krzyż Zasługi – serdeczne gratulacje od EkoConnect

Cieszymy się, że 12 września podczas Krajowych Dożynek Ekologicznych nadano Złoty Krzyż Zasługi wielu osobistościom z dziedziny ekologii. Na podstawie nominacji przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, za swoje szczególne osiągnięcia zostali wyróżnieni:

Dorota Metera (Bioekspert), prof. Józef Tyburski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), Zbigniew Przybylak (redaktor naczelny kwartalnika Eko Arka), Urszula Cackowska-Wyrwicka (rolnik ekologiczny), Jadwiga Wietrzna-Łopata (ECEAT i ICPPC), Danuta Pilarska (Ekoland) i Michał Leszczyc-Grabianka (redaktor Radia Maryja). Ostatni otrzymał Order Odrodzenia Polski.

Odznaczenia zostały wręczone podczas dożynek przez Jana Krzysztofa Ardanowskiego, doradcę prezydenta ds. wsi i rolnictwa.

Gratulujemy wszystkim wyróżnionym. Cieszymy się wraz z nimi ich sukcesem i postrzegamy te osobiste zaszczyty także jako wyraz uznania dla całej branży w Polsce.

EkoConnect e.V.

Tłumaczenie: Martyna Siemiątkowska, Korekta: Monika Świgoń

* * * * *

10 . Terminy

Data	Organizator	Miejsce	Temat	Link/Kontakt
28.09 - 01.10.2009	Avalon konferencja	Sofia, Bułgaria	Zmiany klimatu, różnorodność biologiczna gospodarstwa ekologiczne	www.avalon.conference.org
01.10 - 03.10.2009	Biostyl	Bratysława, Słowacja	Międzynarodowe targi produktów ekologicznych, ekologia i zdrowy styl życia	www.incheba.sk
04.10.2009	Bionord	Hamburg, Niemcy	Targi bioproduktów	www.bionord.de
05.10 - 09.10.2009	Organic Marketing Seminar	Berlin, Niemcy	EkoConnect - Avalon - Organic Marketing Seminar dla przedstawicieli z Rosji	www.ekoconnect.org
22.10 - 23.10.2009	Romanian Organic Forum (ROF)	Bukareszt, Rumunia	Konferencja o marketingu produktów ekologicznych	www.organicforum.ro
22.10 - 25.10.2009	Health life	Alma Ata, Kazachstan	Spotkanie ekspertów do spraw produkcji i dystrybucji produktów bio i ekologicznych	www.life-expo.kz
05.11 - 08.11.2009	Ecofestival	Ateny, Grecja	Bioprodukty	www.ecofestival.gr
16.11 - 20.11.2009	Training	Drezno, Niemcy	EkoConnect - Avalon – szkolenie na temat ekologicznej uprawy dla przedstawicieli z Rosji	www.ekoconnect.org
24.11 - 27.11.2009	Ingredients Russia	Moskwa, Rosja	Rosyjski rynek surowców bio i ekologicznych	www.ingredients-russia.com
01.12.2009	IFOAM Congress	Bruksela, Belgia	European Organic Congress on climate change, biodiversity and global food crisis in Brüssel	www.organic-congress-ifoameu.org
08.02 - 12.02.2010	Nutra Bioorganic	Moskwa, Rosja	Pierwsze targi bioproduktów w Rosji	www.bioorganic.ru
17.02 – 20.02.2010	BioFach	Norymberga, Niemcy	Międzynarodowe Targi Bioproduktów	www.biofach.de
06.05 - 07.05.2010	5. Organic Marketing Forum	Warszawa, Polska	Międzynarodowa konferencja na temat bioproduktów, surowców i produktów naturalnych i ekologicznych	www.organic-marketing-forum.org

Tłumaczenie: Andrzej Łowodziński, www.lobodzinski.tk
Korekta: Monika Świąć

Czy podobał się Państwu nasz biuletyn informacyjny?

Jeśli tak, to proszę poinformować o nim swoich znajomych lub kolegów.

Jeśli biuletyn Informacyjny został Państwu przesłany przez kogoś innego, a chciałby Pan/Pani otrzymywać go bezpośrednio od nas, proszę napisać do nas krótki email: 'Subscribe EkoConnect Information Letter' redakcion@ekoconnect.org.

Jeśli nie chce Pan/Pani otrzymywać Biuletynu Informacyjnego dłużej, proszę napisać do nas krótki e-mail i wpisać w rubryce 'temat': 'Unsubscribe EkoConnect Information Letter'.

Pozdrowienia,

Redakcja

+++ EkoConnect e.V.: nasze cele, nasza praca i Państwo +++

EkoConnect zajmuje się wymianą informacji, wiedzy i doświadczeń w zakresie ekologicznej uprawy ziemi. Stowarzyszenie powstało w 2003 roku, jego siedzibą jest Drezno.

Celem EkoConnect jest wspieranie wszelkich działań zmierzających do trwałego rozwoju ekologicznej uprawy ziemi w Europie Środkowowschodniej, jak również kontaktowanie osób i organizacji zaangażowanych w ten rozwój. Celem naszego Stowarzyszenia jest popieranie zwiększenia powierzchni upraw, jak również dostępności ekologicznie wyprodukowanej żywności i innych produktów. EkoConnect pełni też rolę punktu informacyjnego – wspiera spotkania, wymianę doświadczeń, specjalistyczne seminaria oraz wycieczki, jak również prywatne i publiczne instytucje przy tworzeniu struktur ekologicznej uprawy ziemi. Zarówno w sprawach branżowych, jak i strategicznych EkoConnect korzysta z pomocy specjalistycznej grupy doradców.

Członkami są eksperci i organizacje ze wszystkich części Europy, dysponujący długoletnimi doświadczeniami w tworzeniu struktur rolnictwa ekologicznego. Pracę EkoConnect można wspierać bądź poprzez członkostwo formalne, bądź aktywnie wspierając działalność stowarzyszenia. Członkowie formalni uiszczają minimalną składkę 60 € rocznie, w przypadku podmiotu prawnego 600 €. Członkowie aktywni uczestniczą w pracy stowarzyszenia, składka roczna wynosi w ich przypadku tylko 20 €, dla podmiotów prawnych 200 €.

Serdecznie witamy nowych członków! Osoby zainteresowane prosimy o wypełnienie poniższego wniosku i odesłanie go do na adres EkoConnect:

Wniosek o członkostwo w stowarzyszeniu EkoConnect

Wyrażam chęć wspierania prac EkoConnect'u poprzez

członkostwo formalne

członkostwo aktywne

Nazwisko:	Imię:
Przy podmiocie prawnym – nazwisko pełnomocnika:	
Kod pocztowy, miejscowość:	Ulica, numer domu:
Państwo:	Nazwa powiatu / województwo:
Numer telefonu:	Numer telefonu komórkowego:
Adres poczty elektronicznej:	Działalność (n. p. doradztwo, rolnik, przerób i inne)

Zobowiązuję się płacić roczną składkę w wysokości ..... €

Forma płatności: załączonym czekiem

przelewem

Składki członkowskie mogą być odpisane od dochodów. Pokwitowanie dostarczymy drogą pocztową.

_____
Miejscowość, data, podpis